

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 1. De bonis & dotibus corporis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

d Rom. 9.
11.

e Gen. 48. 14

Deus regit
fortes.

Corporis bo-
na solus di-
str. buit
Deus.

cipiunt: quemadmodum dixit Apostolus, mentionem faciens electionis Iacob, vt in paterna domo ius primogeniti haberet, reiecto Esau, natu maiori. *d Cū nondum (inquit) nati fuissent, aut aliquid boni egissent, aut mali: non ex operibus, sed ex vocante dictum est ei: quia maior seruiet minori.* Et idem Patriarcha Iacob, cū esset senex, velletque benedicere filijs Ioseph; haberet verò Manassē, qui erat maior natus, ad dextram; Ephraim verò ad sinistram, *e extendens manum dextram, posuit super caput Ephraim minoris fratris: sinistram autem super caput Manasse, commutans manus. idque spiritu diuino, prophetans, illum futurum maiorem: vt intelligamus, non casu aliquo euenire; sed æterna Dei dispositione distribui temporales huiusmodi sortes. ita vt huic seruiendi, alteri dominandi fors contingat: vnus manum dextram habeat in hoc mundo, alter sinistram: vnus succedat in hæreditate & diuitijs paternis, alter eisdem careat.* Et quamvis in hominum potestate sit benè aut malè huiusmodi sortibus vtī, quæ propterea vtrique sunt communes: mens tamen & finis Dei nostri in hac distributione non est, nisi vt omnes benè eis vtantur ad æternam vitam consequendam, quam re ipsa electi per has vias, etsi aded diuersas consequentur.

§. I. De bonis & dotibus corporis.

INCIPIAMVS igitur à bonis & dotibus corporis, de quibus dubium non est, quin Deus Dominus noster particulari sua prouidentia ea ita distribuat, vt quædam corpora sancta sint, beneque constituta, aut infirma, & valetudinaria; fortia & robusta, aut imbecilla & valdè debilia; pulchra & elegantia, aut turpia; integra in omnibus suis partibus, aut in aliquo mutila & manca; bonæ aut malæ constitutionis: vt sanguinæ, aut melancholica, phlegmaticæ, aut colerica, cum voce clara, aut rauca; bono aut malo auditu; perspicacibus, aut obtusis oculis; aut mille alijs in bonum, aut malum, differentijs: ex quibus variæ solent prouenire inclinationes, quæ sequuntur ipsius corporis varias constitutiones ac dispositiones; & variæ diuersorum Statuum & Officiorum electiones, propter aptitudinem aut ineptitudinem ipsorum corporum, quæ animæ sunt instrumenta ad eorum actus exercendos: quemadmodum apparet manifestè in aliquibus morbis, quibus homines redduntur incapaces aliquorum Statuum & Officiorum: aut efficiunt, vt electiones, quæ non sunt rerum perpetuarum, mutantur. Quæ omnia non casu aliquo eueniunt in mundo, nec voluntate parentum filios generantium; sed consilio & voluntate supremi gubernatoris, qui animam creat; & corpus format cum ea dispositione, quam ipse vult; & quæ apta sit ad finem, quem in bonum electorum suorum intendit. Et hoc sufficere deberet, vt omnes contenti & pacati essent forte ab ipso illis oblata. Non enim sine causa, an-

tequam

tequam ipse Dominus diceret *formans lucem & creans tenebras*: primum sit, ego Dominus, & non est aliter: ut intelligeremus, satis nobis esse debere, quod ipse sit Deus, & uniuersalis omnium Dominus, ut veneremur quidquid ipse facit; & sortem acceptemus, quam in rebus corporalibus nobis distribuit. Ut fufius actum est, dum egimus de infirmitatibus: nam rationes ibi allatae valent etiam ad nos consolandos in quacunque forte, quae nobis contigerit, pulchritudinis, aut deformitatis; paruitatis, aut magnitudinis corporis: ita ut omnia Domini ipsi attribuamus, qui ita singulorum cubitos metitur, ut, quemadmodum ipse Saluator dixit, nullus possit adducere ad staturam suam cubitum unum: & in paruo corpore potest ponere magnum cor, & sanctitatem maiorem: & nihili facit proceritatem: quia alios habet oculos quam nos, quemadmodum significauit ipse Propheeta Samueli, cum in eius conspectu venisset Eliab filius natu maior Isai: existimanti enim eum esse, quem Deus in Regem Israel loco Saulis elegerat: *ne respicias* (inquit) *uultum eius, nec altitudinem staturae eius: quoniam abiectum, nec iuxta intuitum hominum ego iudico: homo enim videt ea quae patent: Dominus autem intuetur cor*: quasi dixerit, ne de eius proceritate & pulchritudine, iudices, sicut homines, ex ijs, quae habet in corpore; sed ex magnitudine & pulchritudine, quae in anima lateret. Recordare, quod elegerim Saulem in Regem *e qui erat altior uniuerso, ab humero & sursum*: nunc vero ad eum se extulit, ut contempserit mandata mea. Alia igitur via electionem faciamus, & eligamus Dauidem natu, & Statura minorem: hic enim placebit mihi, eritque in meis oculis magnus.

NON NEGATUR, donum Dei esse, *venerandam externam praesentiam*; siquidem idem ipse Dominus minatus est ciuitati Hierusalem, quod in penam peccati eius auferre uallet ex ea *d honorabilem uultu*. Sed, quoniam homines ex huiusmodi externa specie facile euanescent, solet Deus eam auferre suis electis, ut in humilitate securiores uiuant: propterea enim dixit Apostolus: *elegisse Dominum in Apostolos e ignobiles & contemptibiles huius mundi: ut non gloriatur omnis caro in conspectu eius*, si homines praestantiam & excellentiam suorum operum tribuerent naturalibus dotibus, quas in se uiderent. Si tristitia te inuadat, quod videas te paruulum ac deformem, respondeas: *Deus fecit me, & non ipse me feci*: quod si ego me ipsum facturum fuisset, sciens, quae Deus nouit, non aliter me fecissem, quam ipse fecerit: de eius enim misericordia ita spero, quod talem me fecerit in corpore, qualem esse expediebat ad bonum animae. Adde & illud sponsae: *gnolite me considerare, quia discolorata sum; quia decolorauit me Sol*. quasi diceret, non tanti facio quod in corpore sum nigra, aut deformis: quia Sol iustitiae albedinem & pulchritudinem corporis mihi abstulit, ut comunicaret Spiritus: ne forte haec mihi defuisset,

si ha-

Omnia Dei
nutu re-
guntur.

Tomo 1.
Tract. 5.

a Matt. 6. 27

Deus paruos
eligit.
b 1. Re. 16. 6.

c 1. Re. 10. 23

Vultus de-
coru.
d Isai. 3. 3.

e 1. Cor. 1. 28.
Solatium
deformiu.

1.
f Psal. 99. 3.

2.
g Cant. 1. 7.

si habuiffem alteram. Præfero enim pulchram animam in corpore turpi,
 eleganti corpori cum anima deformi. Pulcherrimus erat h *Absolon* in cor-
 pore: sed hæc pulchritudo in tantam eum superbiam & insolentiam præci-
 pitauit, vt pendens ex quercu vitam finiret. Pulcherrima erat *Sezabel*, sed mo-
 ribus adeo turpibus, vt propter illos pulcherrimum eius corpus i comederint
 canes. Attende, quod Sathanas ex ipsa pulchritudine laqueum faciat ad ve-
 hementer tentandos iustos ea præditos. Propter eam enim k *Iosephum* ag-
 gressa est, *Domina* eius, Et l *Susannam* duo illi senes. Et quamuis hi sancti in eo
 conflictu victi non fuerint: præuidit fortè Deus, te superandum: ac propte-
 reà hanc tibi abstulit occasionem impingendi. Præstat castitatem & animæ
 pulchritudinem, & æternam elegantiam, qua frueris in gloria, tantam serua-
 re, quàm ob temporalem pulchritudinem periculo eam exponere: quæ (vt
 Sapiens ait) m *fallax* est & *vana*: quia infirmitate obscuratur, tempore mar-
 cescit, morte denique perit omninò, & conuertitur in horrendam scedita-
 tem. Erige etiam oculos ad Iesum Christum Dominum nostrum, qui fuit n
 speciosus præ *Filiis hominum*: sed elegantem illam speciem ita contempsit, vt in
 hora suæ passionis in extremam conuerterit deformitatem. de quo *Isaias*
 ait: o nō erat species ei, neque decor, nec aspectus: vnde nec reputauimus eum. Quod
 si quis ex eo consolationem hauriat quod sua pulchritudine similis sit Chri-
 sto specioso: etiam se potest consolari, qui deformis est: quia Christo est si-
 milis etiam deformi. Vtramque enim speciem assumpsit Saluator, vt &
 speciosi, & turpes consolationem in eo inuenirent. Cogita etiam incredibili-
 lem pulchritudinem, quæ glorificato corpori dabitur, quatuor illis gloriæ
 dotibus, quibus illud inductur. Hac enim cogitatione & memoria, nec pul-
 chritudinem tuam curabis, quæ eius comparatione est deformitas, nec pro-
 pter deformitatem tristaberis, quæ in tantam pulchritudinem conuertetur,
 si animæ speciem illi coniunxeris. Denique illam formam & speciem mag-
 ni facere debes, tibi que eam procurare, quæ non est bonis & improbis cō-
 munis, sed propriâ iustorum: propter quam Deo ipsi eiusque Angelis pla-
 cebis: quam & procurare & obtinere in tua est potestate, cum auxilio diui-
 no; nullsque eam tibi auferre poterit, nisi tu eam velis obfuscare. Solam eti-
 am illâ sceditatem horrere debes, quam admittere in tua est potestate: te que
 carbonibus nigriorem & ipso dæmone turpiorem redder. Quod si velles e-
 legantiæ tuæ rotam dissoluere: aspice quemadmodum pavo tuos pedes, cō-
 siderans prauos tuos affectus, & peiores gressus, quorū finis mors est ama-
 ra: & tunc dicere poteris cū Noëmi: p nolite me vocare pulchram: sed amaram:
 quia amaritudine repleuit me Dominus: considera acerbum finem, & terminū
 huius pulchritudinis; amaritudinem culparum & peccatorum, ad quas illa tē-
 dit; & quam Saluator tuus in cruce tolerauit, vt ab eis te liberaret.

Hæc summa est rationum, quibus innitatur consolatio tua de sorte, quæ tibi, quoad corpus contigerit: & propter easdem accipies libenti animo quidquid ex ea sorte necessariò te sequetur. Nam, si Deus te cæcum fecit: etiam voluit, ne *Sacerdotis* dignitatem haberes; & reliqua, quæ ex cæcitate necessariò sequuntur. Et, si raucam dedit vocem, voluit te non esse *concionatorem*, siquidem & vocem & pectus abstulit, quæ ad id muneris erant necessaria. Et, si te voluisset eo Officio fungi, non te priuasset instrumentis ad illud necessarijs. Hoc nomine excusabat se *S. Bernardinus*, cum vrgeretur ad concionandum: donec dedit illi Deus vocem clariorem; quo signo ostendit, se illum ad concionandi munus destinare, cui vocem addidit, quæ prius illi deerat.

§. 2. *Vnde bonorum temporalium sortes commenduntur.*

INTER sortes bonorum temporalium valdè eminent varietas nationum, linguarum, & generis, quæ inter homines inuenitur, cuius prima origo est consilium, ac dispositio prouidentia diuinæ, quæ mandatur executioni per natiuitatem ac descendentiã à parentibus ad filios. Quod vt melius intelligatur, præmittendum est: quod cum omnes descendentes à Noë, & tribus eius filijs, qui erant innumeri, æssent labi vnius, & sermonum eorundem: quia eodem tono modoque proferendi loquebantur, seseque mutuo intelligebant: Deus Dominus noster singulari sua & prodigiola prouidentia confudit linguam eorum, dans vniciq; familiae ex præcipuis (quæ iuxta aliquorum Doctorum fuerunt *septuaginta dua*) specialem linguam & sermonem, ita vt reliquarum sermonem non intelligeret: quare coacti fuerunt ab inuicem in diuersas regiones ac prouincias se separare: à quibus orta sunt variæ nationes; quæ sunt in mundo. A quo tempore non sine eiusdem prouidentia diuinæ consilio (quod supra insinuauimus) multiplicatae sunt, in quibus aliae alias excelluerunt, eò quòd essent potentiores, ditiores, aut prudentiores & sapientiores, & meliorem habuissent gubernationem. Propter quas causas plures sunt æstimatæ & habitæ in mundo. Et propter eandem causam vnaquæque natio hæbet aliquas familias, & prosapias clariore, eò quòd radix & principium earum fuerint homines valde insignes. Et hæc ortum habuit imparitas in huiusmodi familijs, & specialia priuilegia, quæ habent. aliqui, vt ad quoddam genus dignitarum, & honorifica officia admittantur: à quibus alij quòd non sint eius Nobilitatis excluduntur.

Hoc cincto fundamento pro *Maiori*, quod nunc facit, ad nostrum propositum est, quòd lex Euangelica, & perfectio Christiana æqualiter se extendat ad omnes nationes, & familias totius mundi, quæ Fidem & Religionem

Bona temporalia conferri Deo.

a Gen. 11. 1. 7

Lingua. 72.

Ido Pererium in Genesim disp. 6 Cap. 1. 3.

Nobilitatis origo.